

Dosarul nr. 2r-569/22
2-20138917-01-2r-25112022

Prima instanță : Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. : T. Prutean)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. :A. Malii, V. Cotorobai, A. Braga)

DECIZIE

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Afteni Ion,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Larionov Tatiana împotriva lui Afteni Ion și Afteni Serghei cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022, prin care s-a restituit apelul depus de Afteni Ion, ca depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La 05 noiembrie 2020, Larionov Tatiana a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Afteni Ion și Afteni Serghei cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 09 decembrie 2021, cererea de chemare în judecată depusă de Larionov Tatiana, s-a admis.

S-a încasat în mod solidar de la Afteni Ion și Afteni Serghei în beneficiul Tatiane Larionov datoria în baza recipisei în mărime de 16000 euro (șasesprezece mii euro), convertiți în valută națională la momentul executării hotărârii.

S-a încasat în mod solidar de la Afteni Ion și Afteni Serghei în beneficiul Tatiane Larionov cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 5000 (cinci mii lei), taxa de stat în mărime de 9610 lei (nouă mii șase sute zece lei) și cheltuielile suportate pentru anunțul publicitar în mărime de 210 lei (două sute zece lei).

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 18 iulie 2022, Afteni Ion a declarat apel solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 09 decembrie 2021 și remiterea cauzei la rejudecare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022 s-a restituit apelul declarat de Afteni Ion, ca fiind depus în afara termenului legal.

La 14 octombrie 2022, Afteni Ion a declarat recurs solicitând casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022 și restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a menționat că nu este de acord cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022, considerând-o neîntemeiată și pasibilă anulării.

Instanța de apel a aplicat eronat normele de drept procedural ceea ce a dus la restituirea cererii de apel. Până în prezent nu i s-a comunicat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 09 decembrie 2021.

Instanța de fond a examinat cauza în absența sa, nefiindu-i comunicat locul, data, și ora ședinței de judecată, iar acest fapt a făcut imposibilă participarea sa la examinarea cauzei în instanța de fond.

Astfel, s-a lezat dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, drept garantat de art.6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Dreptului Omului și a Libertăților Fundamentale.

Recurentul consideră că restituirea cererii de apel îngrădește dreptul său la un proces echitabil.

Cu referire la termenul de depunere a recursului:

Instanța de recurs constată, că încheierea de restituire a cererii de apel a fost emisă la 15 septembrie 2022.

În condițiile art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit informației de la fila dosarului 83, instanța de apel a expediat recurentului încheierea din 15 septembrie 2022, la adresa sa de domiciliu.

Însă din materialele dosarului se constată că recurentul se deține într-o instituție penitenciară.

Astfel, comunicare actului de procedură nu a fost îndeplinită și ca urmare, cererea de recurs declarată la 14 octombrie 2022, Colegiul o consideră depusă în termen.

Conform art.426 alin. (2) și (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând argumentele recursului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din următoarele considerente.

În temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele cauzei rezultă că la 09 decembrie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a pronunțat dispozitivul hotărârii.

Potrivit scrisorii de comunicare de la fila dosarului 69, la 16 decembrie 2021, instanța de fond a expediat lui Afteni Ion, prin intermediul oficiului poștal copia dispozitivului hotărârii, la adresa conținută la materialele dosarului.

La 18 iulie 2022, Afteni Ion a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 09 decembrie 2021, solicitând admiterea cererii de apel, și casarea hotărârii primei instanțe.

În cerere de recurs, recurentul a susținut că se deține într-o instituție penitenciară, nu a cunoscut despre examinarea cauzei și respectiv nu a recepționat dispozitivul hotărârii judecătorești.

Conform art.362 alin.(1) și (3) din Codul de procedură civilă termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Astfel, considerând că sunt motive întemeiate de omitere a termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recurentul urma să solicite instanței repunerea în termenul de declarare a apelului.

În speța de față, termenul de apel nu a fost respectat, iar apelantul în cererea sa de apel nu a solicitat instanței de apel repunerea în termen de apel.

Colegiul menționează că instituția repunerii în termen este condiționată de formularea unei cereri în acest sens, de către partea interesată, întrucât nu există o dispoziție legală expresă, care să abiliteze instanța de judecată să se pronunțe din oficiu.

Respectiv, instanța de apel întemeiat a concluzionat că în astfel de circumstanțe, calea de atac a fost epuizată.

Or, partea nu a formulat cerere de repunere, dovedind că a fost împiedicată dintr-o împrejurare mai presus de voința sa, iar repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116 alin. (1) și (4) din Codul de procedură civilă.

Normele consacrate la art. 10 alin. (3) din Codul de procedură civilă reglementează că sancțiunile procedurale vizează inclusiv și decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură.

Din motivul nerespectării de către partea obligată la îndeplinirea actului de procedură în termenul legal imperativ prevăzut de lege, intervine decăderea.

Curtea Europeană a Dreptului Omului a evidențiat că accesul la justiție trebuie să fie asigurat în mod efectiv și eficace. Principiul accesului liber la justiție implică și respectarea termenelor în care justițiabilii își pot exercita drepturile lor procesuale.

Prin urmare, soluția instanței de apel este legală și întemeiată, or Afteni Ion declarând apel la 18 iulie 2022 urma să solicite și repunere în termenul de declarare a apelului, dat fiind faptul că apelul a fost declarat cu depășirea termenului de 30 de zile, termen prevăzut de art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În cauza Balan împotriva Republicii Moldova din 01 martie 2022, Curtea Europeană a constatat că a existat o încălcare a articolului 6 § 1 din Convenție și a articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție deoarece, Curtea Supremă de Justiție a menținut decizia contestată, prin care fusese admis un apel depus tardiv.

La caz, apelantul a omis termenul de declarare a apelului, însă cerere de repunere în termenul exercitării căii de atac, nu a formulat.

Prin urmare, soluția instanței de apel este legală și întemeiată, și nu contravine prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimitei la un proces echitabil.

Din considerentele menționate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Afteni Ion, și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022.

În conformitate cu art. 427 lit. (a) 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Afteni Ion.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2022, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Larionov Tatiana împotriva lui Afteni Ion și Afteni Serghei cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Marina Pitic

Victor Burduh